

beeldende vakken CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Het stadsleven

1 maximumscore 3

voorbeelden van juiste aspecten van de voorstelling:

- sneeuw (op de grond / kozijnen / boomtakken / brugrailing)
- de dikke jassen van de mensen
- de grauwe / grijs-witte lucht (alsof het gaat sneeuwen)
- De bomen zijn (deels) kaal.

per juist aspect

1

2 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving waarbij de uitleg de volgende elementen moet bevatten:

aspect	uitleg
ruimte	<ul style="list-style-type: none">– afsnijding– meest nabij, waardoor ze het grootst is
kleur	<ul style="list-style-type: none">– opvallend– licht(gekleurde mantel)– afwijkend
ordening	midden voor
vorm	<ul style="list-style-type: none">– grootste– afwijkend– driehoekig

per juist aspect in combinatie met een juiste uitleg

1

3 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- Zo oefent hij de weergave van houdingen en/of bewegingen van de voorbijgangers.
- Zo onthoudt hij de weergave van houdingen en/of bewegingen van de voorbijgangers.
- Zo hoeft hij niet zo snel te werken.

4 C

Vraag	Antwoord	Scores
5	<p>maximumscore 2</p> <p>Het antwoord dient de volgende strekking te hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De foto nam Breitner vanuit een hoog standpunt / vogelvluchtperspectief • Voor het schilderij koos Breitner het standpunt van iemand die op straat staat / ooghoogte 	<p>1</p> <p>1</p>
6	<p>maximumscore 1</p> <p>Het antwoord dient de volgende strekking te hebben: De beschouwer lijkt zich onder de mensen te bevinden / staat echt in de stad.</p>	
7	<p>maximumscore 1</p> <p>Het antwoord dient de volgende strekking te hebben: De nieuwe voorstelling sprak de mensen die het schilderij konden kopen meer aan.</p>	
8	<p>maximumscore 1</p> <p>voorbeelden van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hij paste zijn werk aan voor geld en verloochende daarmee zichzelf / zijn eigen artistieke principes / het volk. – Hij manipuleert de stad / de werkelijkheid. 	
9	<p>maximumscore 2</p> <p>voorbeelden van juiste aspecten van de voorstelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> – veel mensen – veel bebouwing (huizen op elkaar, muren, trappen, ramen) – druk op straat 	
	per juist aspect	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving waarbij de uitleg de volgende elementen moet bevatten:

aspect	uitleg
vorm	<ul style="list-style-type: none"> – veel verschillende – variatie in grootte – contrast tussen geometrische en organische
ruimte	<ul style="list-style-type: none"> – overlapping van de figuren – afsnijding van de figuren – wisselende perspectieven
kleur	<ul style="list-style-type: none"> – contrast tussen zwart-wit en kleur – warm-koudcontrast
ordening	overall

per juist aspect in combinatie met een juiste uitleg

1

11 maximumscore 1

Het antwoord dient de volgende strekking te hebben:

In een collage kan je met beeldelementen (tot het laatste moment) schuiven op zoek naar de beste compositie.

12 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- door het alledaagse leven als onderwerp te kiezen
- door de stad realistisch te schilderen (ook al manipuleert hij het straatbeeld door de overschildering)

13 maximumscore 1

Het antwoord dient de volgende strekking te hebben:

door foto's uit de werkelijkheid / kranten / tijdschriften te gebruiken (waardoor een beeld ontstaat van een straat met echte mensen)

Groninger stadspoort

14 maximumscore 2

voorbeelden van juiste argumenten:

- Het museum fungeert als een brug (tussen station en centrum).
- Er voert een looproute (letterlijk) door / over het museum (van station naar centrum).
- De blauwe poort lijkt een toegangspoort (tot de stad die daarachter ligt).

per juist argument

1

15 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving waarbij de uitleg de volgende elementen moet bevatten:

aspect	uitleg
vorm	<ul style="list-style-type: none"> – samengesteld uit gevarieerde (vormen) – samengesteld uit contrasterende (vormen) – afwisselende maatvoering
kleur	opvallend en fel
ordening	<ul style="list-style-type: none"> – verspringend, grote variëteit – verschillende bouwvolumes
textuur	verschillende patronen / texturen op gevels

per juist aspect in combinatie met een juiste uitleg

1

16 C

17 maximumscore 3

voorbeelden van juiste functies:

- wegwijzer
- ontmoetingspunt / markeringspunt
- bankje
- plattegrond van het museum

per juiste functie

1

18 maximumscore 1

voorbeelden van een juist kenmerk:

- De paviljoens hebben allen een verschillende vorm.
- De paviljoens staan los van elkaar.
- De paviljoens hebben allen een eigen decoratie.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving:

aspect	uitleg
ordening	<ul style="list-style-type: none"> – centraal geplaatst, want de kern van het museum torent / steekt overal boven uit, waardoor het je niet ontgaat
kleur	<ul style="list-style-type: none"> – goud(geel) verwijst naar kostbaarheden die er bewaard worden
vorm	<ul style="list-style-type: none"> – gesloten / ondoordringbare / raamloze bovenkant, want de inhoud moet veilig bewaard worden – punten/spitsen markeren de hoeken aan de bovenkant, wat het belang van het deel benadrukt

per juist aspect in combinatie met een juiste uitleg

1

20 maximumscore 1

voorbeelden van een juist argument:

- Het is een eyecatcher en trekt daardoor vele toeristen / bezoekers.
- Het trekt bezoekers, waardoor het een (economische) impuls geeft aan de stad.
- Het zet Groningen neer als cultureel interessante stad.

Over burens

21 maximumscore 2

voorbeelden van juiste aspecten van de voorstelling:

- het grote gebouw
- veel waslijnen / schotelantennes
- meerdere woonlagen

per juist aspect

1

22 maximumscore 2

voorbeelden van juiste antwoorden:

- kleur: vergrijsde tinten, grauwe tinten
- licht: fel (benadrukt slagschaduwen en reflectie)

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- de grauwheid van de flat
- het verval van de flat
- het rauwe / het ruwe van de flat
- de eenvoud / de armoede van de flat

24 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- De voorstelling is in eerste instantie niet herkenbaar.
- Het is niet de voorstelling die op de voorgrond treedt (maar het geheel van vormen, lijnen, licht en kleur).

25 maximumscore 2

voorbeelden van juiste aspecten van de voorstelling:

- hoge torenflats
- dichte bebouwing
- drukke weg / verkeersader

per juist aspect

1

26 A

27 maximumscore 1

voorbeelden van een juist argument:

- De mensen lijken niet in de gaten te hebben dat je als beschouwer ziet dat zij werken / hun vrije tijd beleven / hun dagelijks leven leiden.
- De personen in beeld kijken niet in de camera / lijken zich niet bewust van de camera.

28 maximumscore 1

Het antwoord dient de volgende strekking te hebben:

De belichting / De compositie / Het kleurcontrast is zorgvuldig gekozen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 1

voorbeelden van een juist effect:

- verkleinen van anonimiteit in de stad / zorgen dat men elkaar beter leert kennen
- vergroten van sociale cohesie
- vergroten van tolerantie ten opzichte van elkaar

Afrika 010

30 maximumscore 3

voorbeelden van juiste kenmerken:

- groot(s) / veel volume
- zeer hoog
- Het is één grote glazen gevel (die de 'kleur aanneemt' van de dag).
- blokken die verschoven zijn ten opzichte van elkaar / overstekende vormen

per juist kenmerk

1

31 maximumscore 3

voorbeelden van juiste kenmerken:

- driehoekige vorm
- brede rand
- naar voren hellende driehoekige vorm / vorm die een holte suggereert
- geribbeld oppervlak
- glanzend materiaal
- rechthoekig deel aan linkerkant

per juist kenmerk

1

32 maximumscore 3

voorbeelden van juiste argumenten:

- Afrikaanse kappers zijn gespecialiseerd.
- Het vlechten is traditie van Afrikaanse kappers.
- Gaba wilde deze traditionele kappers een podium geven.
- Gaba wil Afrika en Rotterdam (nog meer) samenbrengen.
- Gaba maakt de pruiken in opdracht van het Wereldmuseum.
- Gaba is trots op zijn geboorteland (met zijn tradities).

per juist argument

1

33 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

34 maximumscore 1

Het antwoord dient de volgende strekking te hebben:
De werken kunnen op het hoofd gedragen worden (als een hoofddeksel).

35 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- speciaal voor de tentoonstelling gemaakt
- bedoeld als kunstwerk
- te zwaar als pruik
- niet praktisch

36 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving waarbij de uitleg de volgende elementen moet bevatten:

aspect	uitleg
kleur	Alleen de pruik is paars.
ordening	De pruik is centraal geplaatst.
licht	De pruik is uitgelicht.

per juist aspect in combinatie met een juiste uitleg

1

37 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- Hij verwerkt een Afrikaanse traditie in een kunstwerk waarin Rotterdamse gebouwen centraal staan.
- Hij laat iconische gebouwen van Rotterdam gedragen worden op een manier die in Afrika traditie is.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf.
Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 25 juni.

6 Bronvermeldingen

afbeelding 1	Titel: George Hendrik Breitner in Amsterdam door J.F. Heijbroek en Erik Schmitz
afbeelding 2	https://humanitiesusa.wordpress.com/2011/04/25/romare-bearden-the-dove-c-1964/
afbeelding 3	http://www.google.nl/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjvhdic6L3NAhVCRhQKHbY-BFcQjRwIBw&url=http:// groningeninbeeld.rtvnoord.nl/index.asp?id%3D9023&psig=AFQjCNEQw4T3ssgRFCR2_7Bt4Y8QjYQXA&ust=1466759579381347 (28-08-2016)
afbeelding 4	http://static.panoramio.com/photos/original/6818133.jpg
afbeelding 5	http://collectie.groningermuseum.nl/wwwopacx/wwwopac.ashx?command=getcontent&server=images&value=1991_2000\1994.0146.jpg (28-08-2016)
afbeelding 6	Panoramio Google maps Groningermuseum, amber. Rouse Op 26 januari, 2010 ingezonden (05-01-2017)
afbeelding 7	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/33/Musée_de_Groningen_2.JPG
afbeelding 8	http://groningeninbeeld.rtvnoord.nl/index.asp?actie=foto&id=6091
afbeelding 9, 10, 11	catalogus via Artez: Tjebbe Beekman, The image of the Capsular Society Uitgeverij d'jonge Hond, Harderwijk
afbeelding 12, 13, 14	https://www.gailalberthalaban.com
afbeelding 15	https://farm8.staticflickr.com/7630/16990117938_cceabdb65d_b.jpg
afbeelding 16	http://www.kitvoegen.nl/project-view/gebouw-de-rotterdam/#prettyPhoto/0/
afbeelding 17	http://www.nationalestaalprijs.nl/uploads/projecten/1064/rotterdam_centraal_aanzicht_stadszijde.jpg
afbeelding 18	https://www.nrc/nieuws/2016/11/01/wim-pijbes-ontdekt-afrikaanse-kunst-a1529533#photo (06-11-2016)
afbeelding 19	https://static01.nyt.com/images/2014/12/31/blogs/20141231-lens-hair-slide-PZ5F/20141231-lens-hair-slide-PZ5F-superJumbo.jpg en https://streetshootersng.files.wordpress.com/2014/02/eb635-oo051.jpg
afbeelding 20	https://www.nrc/nieuws/2016/11/01/wim-pijbes-ontdekt-afrikaanse-kunst-a1529533#photo (06-11-2016)
afbeelding 21	https://images.nrc.nl/S_xEhQm9MagfOlqTKhbrJMkjkwc=/1280x/s3/static.nrc.nl/bvhw/files/2016/04/2704cul_afrika1.jpg

- figuur 1 <https://theauberginecoat.com/2014/08/08/de-klok-een-paar-uur-vooruit-over-george-hendrik-breitner/>
- figuur 2 <http://resolver.kb.nl/resolve?urn=urn:gvn:WITS01:105458&role=page&count=1&role=image&size=large>
- figuur 3 Ir. R.J. de Jong en Ir. W.O Wassenaar, 'Bouwen met Staal 115', november/december 1993

(internetbronnen geraadpleegd 21-09-2017 en anders op de datum vermeld tussen haakjes)

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling heeft ernaar gestreefd de auteursrechten op hier gebruikt materiaal te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met Cito.